

OBSAH

	Str.
1. Metodické poznámky	3
2. O jazyce latinském	7
3. Z klasiků marxismu-leninismu	9
 ZÁKLADY TVAROSLOVÍ A SKLADBY	
1. Konjugace (časování) první. Indikativ, imperativ a infinitiv praezentu aktiva: <i>laudō, ās, āre</i>	11, 74
2. Deklinace (skloňování) první: <i>fēmina, ae</i>	11, 75
3. Indikativ praezentu pasiva konjugace první: <i>laudor, āris</i>	11, 76
4. Deklinace druhá. Rod mužský (<i>māsculinum</i>): <i>servus, ī</i> . Rod střední (<i>neutrūm</i>): <i>verbum, ī</i>	12, 77
5. Konjugace druhá. Indikativ, imperativ a infinitiv praezentu akt. a pas.: <i>dēleō, ēs; dēleor, ēris</i>	12, 79
6. Adjektiva (přídavná jména) deklinace první a druhé: <i>bonus, bona, bonum; pulcher, pulchra, pulchrum</i>	13, 80
7. Konjugace čtvrtá. Indikativ, imperativ a infinitiv praezentu akt.: <i>audiō, audis</i> . Indikativ praezentu pas.: <i>audior, audiris</i> . Adverbia (příslovce) od adjektiv deklinace první a druhé: <i>iūstus — iūstē; pulcher — pulchrē</i>	13, 81
8. Konjugace třetí: <i>capiō, capis; capior, caperis</i>	13, 82
9. Konjugace třetí: <i>legō, legis; legor, legeris; tribuō, tribuis; tri-buor, tribueris</i>	14, 83
 I. <i>Dē patriā nostrā</i>	14
10. Indikativ praezentu, imperfekta, futura prvního a imperativ slovesa: <i>sum, esse</i>	15, 84
11. Deklinace třetí. Kmeny souhláskové. Maskulina: <i>victor, victōris; homō, hominis</i>	15, 85
12. Deklinace třetí (pokračování). Feminina na -dō, gō, -iō; <i>lēx, lēgis</i>	16, 86
13. Deklinace třetí (pokračování). Neutra: <i>corpus, corporis, corpora; nōmen, nōminis, nōmina</i>	16, 88
14. Deklinace třetí (pokračování). Kmeny samohláskové (-i kmeny): <i>cīvis, cīvis, cīvium; urbs, urbīs, urbīum</i>	16, 89
15. Deklinace třetí (dokončení). Neutra kmenů samohláskových: <i>mare, maris, maria, mariūm</i>	17, 90
 II. <i>Dē servīs</i>	17
16. Indikativ imperfekta akt. a pas. sloves konjugace první, druhé a třetí: <i>laudābam, dēlēbam, legēbam; laudābar, dēlēbar, legēbar</i>	18, 91
17. Indikativ imperfekta akt. a pas. sloves konjugace čtvrté a sloves konjugace třetí na -iō: <i>audiēbam, audiēbar; capiēbam, capiēbar</i>	18, 92
18. Adjektiva deklinace třetí. Trojvýchodná: <i>ācer, ācris, ācre; dvoj-východná: brevis, breve</i>	19, 93
19. Adjektiva deklinace třetí. Jednovýchodná: <i>audāx</i> . Stupňování adjektiv: <i>cārus, cārior, cārissimus; brevis, brevior, brevissimus</i>	19, 95

20. Stupňování adjektiv (pokračování): <i>miser-miserrimus; facilis-facillimus</i> . Stupňování nepravidelné a opisné	20, 96
21. Stupňování neúplné. Adverbia od adjektív deklinace třetí. Stupňování adverbii: <i>fortiter, fortius, fortissimē; pulchrē, pulchrius pulcherrimē</i>	20, 98
22. Indikativ futura prvního akt. a pas. sloves konjugace první a druhé: <i>laudābō, laudābis; dēlēbō, dēlēbis. Laudābor, laudāberis; dēlēbor, dēlēberis</i>	21, 100
23. Indikativ futura prvního akt. a pas. sloves konjugace třetí a čtvrté: <i>legam, legēs; capiam, capiēs; audiam, audiēs. Legar, legēris; capiar, capiēris; audiar, audiēris</i>	21, 101
24. Deklinace čtvrtá: <i>exercitus, exercitūs; cornū, cornūs, cornua. Deklinace pátá: diēs, diēi; rēs, reī</i>	22, 102
III. Dě senātū Rōmānō	22
25. Zájmena osobní (<i>prōnōmina personālia</i>): <i>ego, tū, nōs, vōs. Zájmena ukazovací (<i>prōnōmina dēmōnstrativa</i>): is, ea, id</i>	23, 103
26. Zájmena ukazovací: <i>ipse, ipsa, ipsum. Zájmeno zvratné (<i>prōnōmen reflexīvum</i>). Zájmena přivlastňovací (<i>prōnōmina posses-siva</i>)</i>	23, 105
27. Složeniny slovesa <i>esse; possum, posse</i>	24, 107
28. Zájmena ukazovací (pokračování): <i>hic, haec, hoc; iste, ista, istud; ille, illa, illud; idem, eadem, idem</i>	24, 108
29. Zájmena tázací a vzařzáná (<i>prōnōmina interrogātiva et relātiva</i>): <i>quis? quid? — qui, quae, quod</i>	25, 110
30. Zájmeno neurčitá (<i>prōnōmina indēfīnīta</i>). Adjektiva zájmenná (<i>adiectiva prōnōminālia</i>)	25, 111
31. Akusativ s infinitivem praesentu aktiva	25, 113
32. Infinitiv praes. pas.: <i>laudāri, dēlēri, audīri, legi, capi. Akusativ s infinitivem praesentu pasiva</i>	26, 115
33. Konjunktiv imperfekta slovesa <i>esse: essem. Konjunktiv imperfekta akt. a pas. sloves konjugace první, druhé a čtvrté: laudārem, dēlērem, audirem; laudārer, dēlērer, audirer</i>	26, 116
34. Konjunktiv imperfekta akt. a pas. sloves konjugace třetí: <i>legerem, caperem; legerer, caperer. Cum historicum (nārrātīvum) s konjunktivem imperfekta</i>	27, 117
35. Konjunktiv praesentu akt. a pas. sloves konjugace druhé, třetí a čtvrté: <i>dēleam, legam, capiam, audiam, -ās; dēlear, legar, capiar, audiar, -āris</i>	27, 118
36. Konjunktiv praesentu akt. a pas. sloves konjugace první a konjunktiv praesentu slovesa <i>esse: laudem, laudēs; lauder, laudēris; sim, sis</i>	28, 119
37. Věty úcelové (finální)	28, 120
IV. Dě Rōmānōrum agricultūrā	29
38. Participium praesentu aktiva (příčestí přítomné činné) sloves konjugace první až čtvrté: nom.: <i>laudāns, dēlēns, legēns, capiēns, audiēns; gen.: laudantis, dēlentis, legentis, capientis, audientis</i>	29, 121
KMEN PERFEKTNÍ	
39. Indikativ perfekta aktiva slovesa <i>esse</i> a složenin. <i>Fui</i>	30, 123
40. Indikativ perfekta aktiva na <i>-vi</i> a <i>-ui</i> : <i>laudāvi, -isti, -ērunt; monui, -isti, -ērunt</i>	30, 124

41. Indikativ perfekta aktiva na <i>-si</i> (<i>-xi</i>): <i>scripsi, dixi</i>	31, 125
42. Indikativ perfekta akt. s reduplikací (zdvojkou) a zdloužením: <i>cucurri, cecidi, vēni</i>	31, 127
43. Indikativ plusquamperfekta akt.: <i>fueram, laudāveram</i> . Indikativ futura II. akt.: <i>fuerō, laudāverō; fuerint, laudāverint</i>	32, 128
44. Indikativ perfekta akt. a akusativ s infinitivem perf. akt.: <i>fuisse,</i> <i>laudāvisse</i>	32, 130
45. Konjunktiv plusquamperfekta akt.: <i>fuissem, laudāvissem; sī</i> irréální. <i>Cum</i> historické	33, 131
46. Věty tázací. Přímé otázky	33, 133
V. Dē servōrum sēditiōnibus	34
47. Konjunktiv perfekta akt.: <i>fuerim, fuerint; laudāverim, laudāve-</i> <i>rint. Nepřímé otázky</i>	35, 134
48. Nepřímé otázky (pokračování). <i>Nōn dubitō, quin</i>	35, 136
49. <i>Eō, īre</i> a složeniny	36, 137
50. <i>Ferō, ferre</i> a složeniny	36, 138
51. <i>Volō, velle; nōlō, nōlle; mālō, mālle</i>	36, 140
VI. Dē Carthāgine, imperiū Rōmāni aemulā	37
52. Participium perfekta pasiva: <i>laudātus, dēlētus, lēctus, captus,</i> <i>auditus</i>	38, 141
53. Indikativ perfekta, plusquamperfekta a futura II. pasiva: <i>laudā-</i> <i>tus, dēlētus, lēctus, captus, auditus sum; eram; erō</i>	38, 142
54. Infinitiv perfekta pas.: <i>laudātum, dēlētum, lēctum, captum, audi-</i> <i>tum esse</i> . Akusativ s infinitivem perfekta pasiva	38, 143
55. Konjunktiv perfekta a plusquamperfekta pasiva: <i>laudātus, dē-</i> <i>lētus, lēctus, captus, auditus sim; essem</i>	39, 145
KMEN SUPINOVÝ	
56. Supinum. Infinitiv futura pas.: <i>laudātum, dēlētum, lēctum,</i> <i>captum, auditum iri</i> . Akusativ s inf. fut. pasiva	39, 146
VII. Quō modō plebēi contrā patriciōrum superbiam dīmīcāverint	40
57. Participium futura aktiva: <i>laudātūrus, dēlētūrus, lēctūrus, captū-</i> <i>rus, auditūrus</i> . Konjunktivy: <i>laudātūrus sim; laudātūrus essem</i> . Infinitiv futura aktiva: <i>laudātūrum (-am, -um) esse</i>	40, 148
58. Vazba sloves <i>iubeō</i> a <i>vetō</i>	41, 150
59. Nominativ s infinitivem	41, 152
VIII. Quō modō Marius in cōtiōne verba fēcerit	42
60. Vazby participiální	42, 153
61. Ablativ absolutní. Současnost	43, 155
62. Ablativ absolutní. Předčasnost	43, 156
DEONENTIA	
63. Deponentia konjugace první	43, 158
64. Deponentia konjugace druhé	44, 161

	Str.
65. Deponentia konjugace čtvrté	44, 161
66. Deponentia konjugace třetí	45, 162
67. Participia deponentní	45, 163
68. Semideponentia	45, 164
IX. Quō modō Micipsa filiōs ad concordiam cohortātus sit	46
69. <i>Fiō, fieri</i>	46, 165
70. Gerundivum	47, 166
71. Gerundium	47, 167
72. <i>Ödi, memini, növi, coepi</i>	47, 170
73. Vazba jmen místních. <i>Dē Vergiliō et Horātiō</i>	48, 171
74. Souhrn cvičení 1—30. <i>Dē Gallōrum ördinibus</i>	48, 172
75. Souhrn cvičení 31—51. <i>Dē urbe Rōmā I.</i>	48, 173
X. Dē Tusculānīs disputatiōnibus	49
76. Souhrn cvičení 52—72. <i>Dē urbe Rōmā II.</i>	50, 174
77. Opakování I.	50, 175
78. Opakování II.	51, 176
79. Opakování III.	51, 176
80. Akusativ s infinitivem. Nominativ s infinitivem (opakování a doplnění)	51, 177
81. Konjunktiv ve větách hlavních	52, 179
82. Participium spojité. Ablativ absolutní	52, 180
83. Gerundivum	53, 182
XI. Dē Horātiō Coclite	53
84. Gerundium	54, 183
85. Věty účinkové (konsekutivní)	54, 185
86. Věty účinkové úcelové (konsekutivně finální)	55, 186
87. Věty úcelové (finální)	55, 187
XII. Dē pugnā Marathōniā	56
88. Věty zabraňovací. Věty obavné	56, 189
89. Věty časové. <i>Dum, dōnec, quoad</i>	57, 191
90. Věty časové. <i>Postquam; ubi, ut, cum primum, simulac, simul-</i> <i>atque; antequam, priusquam</i>	57, 192
91. Věty se spojkou <i>cum</i>	57, 194
XIII. Dē Mūciō Scaevolā	58
92. Věty důvodové (kausální)	59, 197
93. Věty podmínkové (hypothetické). <i>Sī, nisi, sīn, sī minus</i>	59, 198
94. Věty přípustkové (koncesivní). <i>Quamquam, etsī, tametsī, etiamsī,</i> <i>quamvīs, līcet, ut, cum</i>	60, 200
95. Věty vztažné (relativní) a zástupné	60, 201
XIV. Dē plēbis sēcessiōne	61
96. Věty přirovnávací (komparativní) a tázací	61, 201
97. Úvod do nepřímé závislosti. Věty konjunktivní závislé na ji- ných větách konjunktivních a na jiných výrazech slovesných	62, 202

98. Nepřímá závislost. Věty indikativní	62, 204
99. Nepřímá závislost. Věty futurální	63, 205
100. Souvětí irreální v závislosti	63, 207

UVEDENÍ DO ČETBY

A. Dē Trōiā captā. (<i>Hyginus, Fābulae</i> 108)	64
B. Dē Epamīnōndā. (<i>Cornēlius Nepōs, Epamīnōndās</i> 3, 4, 9)	64
C. Dē Helvetiōrum profectiōne (<i>Čaesar, Commentārii dē bellō Gallicō</i> I, 6, 8)	66
D. Quid ā bellō exspectandum sit (<i>Cicerō, Dē dīvinātiōne</i> I, 49)	67
E. Quō modō Rōmāni Graeciae libertātem prōclāmāverint (<i>Livius XXXIII, 32</i>)	68
<i>Carmina iocōsa</i>	69
Mluvnické poznámky a seznam slov k jednotlivým cvičením	71
Tabelární přehled mluvnice	210
Latinsko-český slovníček	241
Česko-latinský slovníček	292

APPENDIX

Ukázka lékařské prosy (<i>Celsus VII, 12, 1</i>)	299
Dē terminīs, quī dicuntur technici	299
Obsah	305